

Functiepunten

In een organisatie zijn er zes categorieën van projecten. Bij drie van de categorieën zit de omvang van de applicaties rond de 5.000 functiepunten, bij de drie andere categorieën zit hij rond de 15.000 functiepunten. In totaal omvat de portefeuille die deze organisatie mag beheren ongeveer 60.000 functiepunten. Jaarlijks voert men beheer uit op dit portfolio. De omvang van dit beheer varieert per categorie. Bij de drie kleinste categorieën besteedt men rond de 10.000 functiepunten aan beheer. Bij twee van de grootste zijn dat er voor elk ongeveer 15.000. In totaal besteedt men per jaar 67.500 functiepunten aan beheer. Sinds kort heeft men zicht op het complete beeld. Deze werkelijkheid vormt de basis om overtuigende plannen te maken voor morgen. Men wil dezelfde functionaliteit qua output met veel minder effort.

Maar wat zeggen deze cijfers? Zeggen ze dat het beheer te agile is? Zeggen ze dat er iets mis is met de ICT-governance? Zeggen ze dat men te maken heeft met veel legacy? Zeggen ze dat de applicaties matig gedocumenteerd zijn? Zeggen ze dat er te weinig gestandaardiseerd is? Zeggen ze dat men een personeelsprobleem heeft? Laten we het simpel houden: er zijn geen absolute uitspraken te doen, maar er zijn wel opmerkingen te maken!

De helft van de managers in het softwarebeheer merkt bijvoorbeeld op dat zij aan de eisen van de klant hadden kunnen voldoen met 50 procent van de kosten (Maizlish c.s., 2005). Simpel opgemerkt: heldere governance, mede door meer overzicht, kan leiden tot een kostenreductie van 50 procent of in dit geval tot een mindering van 33.750 functiepunten aan beheer per jaar. Die boeken we in. Kunnen we dan ook iets zeggen over de mogelijkheden om verder te komen? Ons doel is duidelijk. De kosten van het beheer moeten omlaag bij eenzelfde functionaliteit en tenminste dezelfde of een kortere doorlooptijd. Dat betekent dat veel dingen niet veranderen. We vullen dit ceteris paribus even in. De omvang van de portefeuille gemeten in functiepunten blijft constant. De complexiteit is hetzelfde. De schatting van de inspanning blijft het werk van experts. De betrouwbaarheid van het eindproduct wijzigt niet. Men blijft werken met dezelfde ploeg ontwikkelaars. We achten deze competent. Competente programmeurs maken elk ongeveer hetzelfde aantal programmastatements per dag, onafhankelijk van de taal die ze gebruiken (Laird c.s.,

2006). De talen zelf verschillen echter van elkaar qua aantal statements dat nodig is om dezelfde functionaliteit te realiseren: dat is hun gearingfactor.

Wat zijn nu de mogelijkheden? Er zijn er drie: standaardisatie naar een taal met een lagere gearingfactor; het goed bepalen en vastleggen van de eisen aan en het ontwerp van de programma's; en tenslotte het optimaal opleiden en coachen van de medewerkers. Laten we beginnen met de eerste mogelijkheid. Het switchen naar een taal met een lage gearingfactor kan een factor twintig schelen (Laird c.s., 2006). Dat is ook de reden waarom de IB-Groep opmerkt dat, uitgaande van één uur ontwerp, het traject van ontwerp naar realisatie en testen in de vierdegeneratietalen van Synon twee keer zo snel gaat als in Cobol.

Zo komen we door alle factoren eens kritisch te beschouwen stap voor stap naar een reductie van de beheersinspanning, met behoud van functionaliteit. Misschien komen niet aan de 5 procent of 3.000 functiepunten per jaar, die Te Weme (Smits, 2008) kennelijk standaard vindt voor jaarlijks onderhoud. Of men dat niveau bereikt, hangt af van de gewenste agility. Maar door standaardisatie van de ontwikkelomgevingen, de keuze voor de juiste talen en het hebben van kwalitatief sterke ontwerpers kunnen we ver komen. Handen aan de ploeg voor de beheeromgevingen van morgen!

Bronnen

Laird, L.M. samen met Brennan, M.C., *Software Measurement and Estimation, a practical approach*, IEEE-boek, John Wiley, Hoboken, 2006

Maizlish, B. samen met Handler, R., *IT Portfolio Management Step-by-Step*, John Wiley, Hoboken, 2005

Smits, D., *Focus op IT-bestuur, essentiële elementen van IT-governance*, Naf, SDU, Den Haag, 2008

Thiadens, T.J.G., *Sturing en organisatie van ICT-voorzieningen*, Van Haren Publishing, Zaltbommel, 2008

DR. THEO J.G. THIADENS

is schrijver en lector in ICT management aan de Fontys Hogeschool.